

Ikt. szám: NKE-RH/29-33/2012.

Oktatási segédlet

(munka-, tűz-, környezet- és katasztrófavédelem)

TISZTELT HALLGATÓK!

Tájékoztatom Önöket, hogy munka-, tűz-, környezet- és katasztrófavédelmet (polgári védelmet) érintő jogszabályok előírják a hallgatók szakterületek szerinti oktatását. Ezen területek legfontosabb biztonsági előírásait a jelen segédlet formájában kívánjuk megismertetni Önökkel.

Kérem, hogy saját és társaik, illetve az egyetem létesítményeinek biztonsága érdekében figyelmesen olvassák el az alábbi anyagot, és az abban foglaltakat tartsák be!

I. MUNKAVÉDELEM

Egyetemünkön a szakterület szabályozása során a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény és az egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2011. évi CXIII. törvény és a végrehajtásáról szóló 290/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet, továbbá a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet, továbbá az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM–ÖM–PTNM együttes rendelet, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, a Nemzeti Közzolgálati Egyetemről, a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi

CXXXII. törvény, valamint a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény előírásait kell érvényesíteni.

A munkavédelem alapvető feladata a munkahelyi (hallgatói) sérülések, balesetek megelőzése, melyeket az egyetem belső szabályozói is elősegítenek, nem megismételve a fentebb felsorolt jogszabályok előírásait. A hallgatókra vonatkozó sajátos munkavédelmi szabályozásokat a „Hallgatói Baleset-megelőzési Szabályzat” tartalmazza.

Az egyes munkahelyeken, épületeken, irodákon stb. kihelyezett tiltó, utasító, figyelmeztető stb. táblák valamint piktogramok, továbbá a jelek, jelzések információit minden Hallgató köteles betartani.

A foglalkozás vezetője (előadó) felelős a hatáskörébe tartozó szakterület egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkafeltételeinek kialakításáért, az oktatás alkalmával hozzá beosztott személyek (hallgatók) testi épségéért és egészségének megóvásáért. Köteles a szakterületén tevékenykedőt kizárni, valamint ellene fegyelmi eljárást kezdeményezni, amennyiben:

- a) a feladat ellátásához ittasan jelenik meg;
- b) feladatát nem képes ellátni egészségügyi okok miatt;
- c) magára vagy munkatársaira nézve veszélyes módon viselkedik;
- d) feladatát az érvényes jogszabályok súlyos megsértésével végzi.

Az egyéni védőeszközök szabályos viselését a foglalkozásvezető ellenőrzi, használatát megköveteli, és szükség szerint intézkedik pótlására.

Az egyetem foglalkozás-egészségügyi orvosa elvégzi a munkaköri alkalmassági vizsgálatokat (beleértve a kötelező időszakos vizsgálatokat is) és kezdeményezi az ehhez szükséges szakorvosi vizsgálatokat.

A Hallgató köteles:

- a) a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályokat elsajátítani és munkája során azokat alkalmazni;
- b) a balesetek és a foglalkozási megbetegedések megelőzésében tevékenyen részt venni;
- c) az egyetem létesítményeiben munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni, tartózkodni;
- d) tartózkodási helyén rendet és tisztaságot tartani.

Az Egyetem a sérülékeny, vagy fogyatékkal élők csoportjába tartozó személyek alkalmazása esetén a hatályos jogszabályokban rögzített előírásokat alkalmazza. Biztosítja, hogy a fogyatékkal élők csoportjába tartozó személyek az oktatásra kijelölt terekbe bejuthassanak, vagy az általuk megközelíthető helyeken hivatalos ügyeikhez az ügyintézők rendelkezésre álljanak.

Az Egyetem tiltja a dohányzást - a kijelölt helyek kivételével -, így nem szabad dohányozni a létesítmény egész területén. A létesítmény bejáratainál az erre figyelmeztető feliratok és piktogramok ki vannak helyezve. A dohányzással kapcsolatos részletes szabályokat a 13/2012. számú rektori utasítás tartalmazza.

Az Egyetem területére kábító vagy egyéb bódulatkeltésre alkalmas szereket bevinni, ott fogyasztani TILOS!

Testnevelési órákon, sportfoglalkozásokon, gyakorlati foglalkozásokon gyűrűt, órát karkötőt, nyakláncot viselni balesetveszélyes és TILOS!

Az Egyetem területén az elsősegélynyújtás személyi, tárgyi és szervezési feltételeit munkaidőben az Orvosi Rendelő üzemeltetésével, azon kívül a személyi állományból arra fizikailag-, pszichikailag-, szellemileg rátermett elsősegélynyújtók felkészítésével biztosítja. Egyéb helyzetekben minden hallgató köteles szükség esetén – a képességének megfelelően – a társát elsősegélyben részesíteni.

A balesetet, sérülést (a tanulmányi idő kieséssel nem járó sérülést és a rosszulletet is) szenvedett személy (illetőleg az észlelő Hallgató) haladéktalanul köteles:

- a) a szervezeti egységet irányító személynek (közvetlen munkahelyi vezetőnek, oktatónak), vagy a szolgálati elöljárójának, valamint a munkavédelmi referensnek a rendszeresített nyomtatvány kitöltésével jelenteni. A nyilatkozatot „Hallgatói Baleset-megelőzési Szabályzat” melléklete szerint kell megtenni.
- b) az egészségügyi alapellátását végző Orvosi Rendelőben jelentkezni, ahol az Ambuláns Naplóban a baleseti sérülésekre vonatkozó bejegyzéseket megteszik;
- c) a házi orvosi ellátását végző orvosi szolgálatnál jelentkezni, és a szolgálat, óralátogatás alóli felmentési igényét megvizsgáltatni, a szolgálat, munkavégzés alóli felmentést a TB ügyintézőhöz eljuttatni.

Azokra a helyzetekre, amelyekben a hatályos munkavédelmi szabályok korlátozottan alkalmazhatóak. Az Egyetem Mentési Tervet készített. Hallgató köteles megismerni, elsajátítani a Mentési Tervben foglaltakat, és részt venni a Mentési Gyakorlatokon.

A baleset, illetve annak közvetlen veszélye észlelése, illetve arról való tudomás szerzése esetén minden Hallgató köteles a tapasztalatait haladéktalanul jelezni az Orvosi Rendelőnek. Az Orvosi Rendelő, illetve a Mentőszolgálat felé távbeszélőn történő jelzésnek a következő információkat kell tartalmazni:

- a) a baleset, esemény helyét, a létesítmény címét, a szabadtér az épület rendeltetését, a szintszámát;
- b) milyen rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása következett be;
- c) a Létesítményben, építményben tartózkodó személyek életének, testi épségének veszélyeztetettsége, a sérültek behatárolható létszáma;
- d) a bejelentő neve, beosztása;
- e) távbeszélő száma, amelyen a bejelentést tette.

A Hallgató a baleset jelzését követően a rendelkezésre álló eszközökkel (riasztó rendszer, telefon stb.) hajtsa végre az elsősegély szervezet riasztását, majd éjjel-nappal a Mentési Tervben meghatározott feladatokat hajtsa végre.

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Karra vonatkozó különös szabályok

A Karon eseti munkavédelmi oktatás keretében kell felkészíteni a hallgatót az egészséget veszélyeztető feladat biztonságos végrehajtásának a szabályaira. Különösen veszélyes feladatnak kell tekinteni a gyakorlatot, a lövészetet, a vízi átkelést, a gép- és harcjármű-oszlopvezetési gyakorlatot, a közúti, vasúti, vízi és légi szállítást (kiemelten a ki- és berakodás műveletei), a lőszerrel, a robbanó és pirotechnikai, a mérgező, a sugárzó és egyéb veszélyes anyagokkal és készítményekkel kapcsolatos munkát, a lőtereken végzett kiszolgáló tevékenységet, az ejtőernyős ugrást, a bűvártevékenységet a rendkívüli munkavégzési körülmények között végzett tevékenységet, a nemzetközi missziókban történő szolgálatteljesítésre való felkészítést. Veszélyes feladatnak kell tekinteni továbbá minden olyan tevékenységet, amelynél a szakmai vagy a munkavédelmi szabályok megszegése az élet vagy a testi épség közvetlen és súlyos veszélyeztetésével jár.

A Kar speciálisan veszélyes feladatnak tekinti:

- a) a terepen történő harcászati és más katonai gyakorlatokat;
- b) a gép- és harcjármű - vezetési foglalkozásokat;
- c) a közúti, vasúti, vízi és légi szállítást; a vízi átkeléseket;
- d) a mérgező, sugárzó és vegyi anyagokkal végzett munkát; kiszolgáló tevékenységet;
- e) továbbá minden olyan tevékenységet, amelynél a munkavédelmi szabályok megszegése az élet közvetlen veszélyeztetésével járhat.

A speciális tevékenységek oktatás tananyagát és az elsajátítás tényét az oktatást tartóknak név szerint is dokumentálni kell.

A Rendészettudományi Karra vonatkozó különös szabályok

Ha a katasztrófa elhárítás, a tűzoltás, a műszaki és egyéb mentési feladatok, a rendészeti akció, a kiemelt személyek védelme, illetve a járőrszolgálat végrehajtásának oktatása során az egyéni védőfelszerelések, védő funkciójú eszközök biztosításán túl a szokásos módon (elkerítés, lefedés stb.) a be- vagy leesési veszély elleni védelem nem biztosítható, akkor a foglalkozást vezetőnek a biztonságos oktatás feltételeit az adott körülmények között megvalósítható védelmi mód kialakítását a helyszín adta lehetőségek szerint kell megteremteni.

Ezekben a helyzetekben eseti munkavédelmi oktatás keretében kell felkészíteni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végrehajtás szabályaira a hallgatót, illetve a különösen veszélyes feladatok ellátására kijelölt oktatót is.

II: TŰZVÉDELEM

AZ Egyetem objektumaira vonatkozóan, a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény, valamint a tűzvédelem és a műszaki mentés honvédelmi ágazatra vonatkozó különös szabályairól szóló 18/2008. (VIII. 6.) HM rendelet, a tűzvédelmi szabályzat készítéséről szóló 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet, továbbá az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet előírásait kell érvényesíteni.

Ezen jogszabályok előírásait az Egyetem belső szabályozói nem ismétlik meg.

Amennyiben az Egyetem területén más vállalkozó szervezet alkalmazásában álló tagok dolgoznak, akkor a tűzvédelmi előírások betartásáért a szerződésben megjelölt vállalkozó köteles a szükséges oktatásokat, felkészítést biztosítani, melyek tartalmukba esetenként eltérhetnek, de ellent nem mondhatnak az egyetemi szabályozóknak.

A tűz elleni védekezés alapvető feladata a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása. A tűz elkerülése érdekében törekedni kell a megelőzésükre, illetve bekövetkezésük esetén szakszerűen kell fellépni ellenük.

Ennek érdekében:

Az Egyetem biztosítja a tűzvédelméhez szükséges pénzügyi, beszerzési és karbantartási feltételeket, gondoskodik a tűz- vagy robbanásveszélyes gép, berendezés, technológia, anyag stb. bevezetése, alkalmazása előtt a szükséges tűzvédelmi vizsgálati eredmények beszerzéséről, a használat szabályainak megállapításáról.

Az Egyetem gondoskodik a létesítményei közvetlen tűzvédelmét szolgáló, - jogszabályban, szabályzatban előírt - tűzvédelmi berendezések, készülékek, felszerelések, eszközök állandó üzemképes állapotban tartásáról, időszakos ellenőrzésükről, oltóvíz és egyéb oltóanyagok biztosításáról. A Hallgató köteles ezen eszközök és berendezések állapotának megóvására, sérülésük, használatuk jelentésére a csoportvezetőjének.

Az oktató felelős a hatáskörébe tartozó szakterületen a biztonságos munkafeltétek kialakításáért. Végzi a foglalkozások kezdetén az előzetes és ismétlődő gyakorlati tűzvédelmi oktatásokat, és azokat dokumentálja. Megköveteli a tűzoltó eszközök használatát, és azokat biztosítja a feladatok végrehajtásához.

A porta szolgálaton elhelyezett Tűzriadó Terv ismerteti a tűzvédelem biztosításában résztvevő személyek pontos feladatait, akiknek segíti munkáját az esetleges tűz és mentési feladatok esetén a tűzoltóság beérkezéséig.

Az Egyetem hallgatóinak meg kell ismerniük és maradéktalanul be kell tartaniuk a feladatkörükkel kapcsolatos tűzvédelmi előírásokat, szabályokat, részt kell venniük a szervezett tűzvédelmi oktatásokon. El kell sajátítaniuk a tűzjelzést, a tűzoltó készülékek és felszerelések használatára vonatkozó szabályokat.

Az épületekben, folyósókon a menekülési útvonalak rajzát, a menekülési utat jelző táblákat az egyetem kihelyezi. Kollégium- és szálló folyósókon utánvilágító táblák kerültek alkalmazásra.

Az egyetemi a létesítmények területén a szükséges, közvetlen tűzveszélyt jelentő tevékenységekkel végzendő munkákat (pl. hegesztés, tábortűz, szalonnasütés) az „Alkalmi tűzveszélyes tevékenység” szabályai szerint a tűzvédelmi referens engedélyezi és ellenőrzi, hogy a tűzoltás eszközei, valamint a használatuk helyessége biztosított legyen.

A személyes biztonság és a vagyon megóvása érdekében betartandó biztonsági rendszabályok:

- a) A menekülési utakat (folyosó, lépcsőház) még ideiglenesen sem szabad eltorlaszolni.
- b) „A”-„B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagokat (éghető folyadék, gáz, pirotechnikai anyagok) az egyetem létesítményeibe bevinni TILOS!
- c) Csak a kijelölt helyen szabad dohányozni, égő dohányt eldobni TILOS!

Az Egyetem létesítményeiben tűzjelző berendezés működik, amely a keletkező tűz észlelését és jelzését biztosítja. A tűzjelző berendezésen kézi tűzjelző elemek is működnek, amelyek a hallgató által észlelt tűz jelzését biztosítják. A tűzérzékelők és a kézi tűzjelző eszközök helyét az épületek minden szintjén a közlekedő terekben a falra függesztett helyszínrajzok mutatják be.

A Hallgató az általa észlelt tüzesetet köteles oktatójának, illetve a portaszolgálatnak (ügyeleti szolgálatnak) bejelenteni, még akkor is, ha a tüzeset nem okozott károsodást, és a továbbiakban az ő utasításuk szerint eljárni. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy azt közvetlenül a tűzoltóságnak kell jelenteni. A tűzoltóság felé távbeszélőn a 105, 112 számon történő tűzjelzésnek a következő információkat kell tartalmazni:

- a) A tüzeset, esemény helyét, a létesítmény címét, a szabadteret az épület rendeltetését, a szintszámát,
- b) Milyen anyagok égnek, illetve a káreset során milyen rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása következett be, mi van veszélyeztetve,
- c) A létesítményben, építményben tartózkodó személyek életének, testi épségének veszélyeztetettsége, behatárolható létszáma,
- d) A bejelentő neve,
- e) Távbeszélő készülék száma, amelyen a bejelentést tette.

Mindenki köteles a telefonját, hírközlő eszközét a tűzjelzés céljára ellenszolgáltatás nélkül rendelkezésre bocsájtani.

A Létesítményben rendelkezésre álló kiürítési (menekülési) útvonalak, a kollégiumi szobákban, az egyes épületekben a folyosókon elhelyezett helyszínrajzon és az Ügyeleti Szolgálatoknál tanulmányozhatók. A menekülési útvonalakat a kifüggesztett vázlatok, útirányt és a kijáratokat az épületekben létesített irányfények jelölik.

Ha tűzriasztó megszólalt a hallgató nem késlekedhet a meneküléssel, és a felügyeletére bízott emberek mentésével.

A kiürítés, mentés végrehajtásának szempontjai:

- a) Minden esetben a lépcsőházon keresztül hagyjuk el az épületet! A liftek igénybevétele TILOS és ÉLETVESZÉLYES!
- b) Ha a Hallgató az előadóteremben reked, akkor közte és a tűz között be kell csuknia minden lehetséges nyílászárót. (Az ajtók és az ablakok becsukása révén a tűz nem jut elegendő

oxigénhez, így az égés lényegesen lassúbb lesz, másrészt a füst és a láng terjedését is akadályozza ezzel.) A helyiségben található anyagokkal el kell tömítenie az ajtók réseit, ezzel megakadályozható a füst bejutása. Ezt követően a helyiség ablakainak kinyitásával friss levegő áramoltathat be. Ha mindez fordítva történik az égés erősödhet.

- c) Ha a Hallgató bezáródik, segítségért kell kiáltania, és közben körül kell néznie, van-e más menekülési út, ezért a mentésre váró akasszon ki valamit, pl. inget, vagy más ruhadarabot az ablakba, így jelezze a tűzoltóság részére tartózkodási helyét.
- d) Égő, csukott ajtajú helyiséget felnyitni csak a nyílászárók óvatos nyitásával, mindig annak takarásában szabad.
- e) Ha a menekülőnek füsttel teli területen kell mozognia, az arca elé tud tartani bevizezett ruhát (a száj és az orr elé helyezett ing, szalvéta, más ruhanemű), amellyel meneküléskor a légutaktól az ingerlő füstreszecskéket távol tartja. A Munkavállalónak a mozgás során a füst alatt a padozat közelében kell maradni, ha a füst már a padlóig kiterjedt, meg kell próbálni egy másik menekülési utat találni.

A tűzoltás végrehajtásának szempontjai:

- a) A tűz oltását csak abban az esetben kezdjük meg, illetve végezzük, amíg az önmagunk veszélyeztetése nélkül lehetséges.
- b) A tűz oltását mindig az égő anyag tulajdonságainak, valamint a tűz nagyságának figyelembevételével kell végezni.
- c) Elektromos berendezések tüzeinek oltását csak áramtalanítás után szabad elkezdni.
- d) A kézi tűzoltó készülékkel a tűzoltást lehajolva, a tűztől legalább 1 m-es távolságból, a készülék lövőkéjének mozgatásával végezzük.

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Karra vonatkozó különös szabályok

A karon végzet oktatás során tűzveszélyes tevékenységet is végez a haditechnikai eszközök üzemeltetése, valamint a lövészetek, robbantások, továbbá a kiképzési tervben szereplő gyakorlatok és kihelyezések alkalmával, amely tevékenységek alapvetően terepen, a természetben kerülnek végrehajtásra. Ezeken a helyeken az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásai nem elégségesek, illetve nem érvényesek, ezért a különösen tűzveszélyes feladatok végrehajtása előtt a foglalkozás vezetőnek a feladatban résztvevő hallgatókat fel kell készíteni azok biztonságos végrehajtásra.

Speciálisan veszélyes feladatnak kell tekinteni:

- a) a terepen történő robbantási és más katonai gyakorlatokat;
- b) a gép- és harcjármű – üzemanyag tárolási, töltési foglalkozásokat;
- c) a közúti, vasúti, vízi és légi szállítást;
- d) a lövészeteket; a lőszerrel, a robbanó és pirotechnikai anyagokkal végzett munkát; a lőszeren végzett kiszolgáló tevékenységet;

e) továbbá minden olyan tevékenységet, amelynél a védelmi szabályok megszegése közvetlen tűzveszéllyel járhat.

A speciális oktatás tananyagát és az elsajátítás tényét az oktatást tartóknak név szerint is dokumentálni kell.

A Rendészettudományi Karra vonatkozó különös szabályok

A Kar gyakorlati tűzveszélyes tevékenységet is végez a kényszerítő eszközök üzemeltetése, valamint a lövészetek, robbantások, továbbá a kiképzési tervben szereplő gyakorlatok és kihelyezések alkalmával, amely tevékenységek alapvetően terepen, a természetben kerülnek végrehajtásra. Ezeken a helyeken az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásai nem elégségesek, ezért a különösen tűzveszélyes feladatok végrehajtása előtt a foglalkozás vezetőnek a feladatban résztvevő hallgatókat fel kell készíteni azok biztonságos végrehajtásra.

Speciálisan veszélyes feladatnak kell tekinteni:

- a) a katasztrófa elhárítás, a tűzoltás, a műszaki és egyéb mentési feladatok,
- b) a rendészeti akció, a kiemelt személyek védelme, illetve
- c) a járőrszolgálat végrehajtása

A foglalkozást vezetőnek a biztonságos oktatás feltételeit az adott körülmények között megvalósítható védelmi mód kialakítását a helyszín adta lehetőségek szerint kell megteremteni minden olyan tevékenységhez, amelynél a védelmi szabályok megszegése az élet közvetlen tűzveszéllyel járhat.

A speciális oktatás tananyagát és az elsajátítás tényét az oktatást tartóknak név szerint is dokumentálni kell.

III. KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

A szakterületen környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény és a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, valamint az azok végrehajtására kiadott rendeletek előírásait kell alkalmazni.

Ezen jogszabályok előírásait az Egyetem belső szabályozói nem ismétlik meg.

Az egyetem a veszélyes anyaggal kapcsolatos tevékenységet úgy tervezi, végezteti, hogy a tevékenység az azt végzők és más személyek egészségét ne veszélyeztesse, a környezetkárosodását, illetve szennyezését ne idézze elő, illetve annak kockázatát ne növelje.

Az Egyetem csak olyan tevékenységet enged, ott olyan anyagot helyez el, amelyek a bioszféra mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

Az Egyetem nyilvántartja, ellenőrzi a környezetvédelmi szabályok, a veszélyes anyagok és a veszélyes, valamint a szelektív hulladékok tárolását, gyűjtését, elszállítását.

A Hallgató köteles:

- a) a környezetvédelemre vonatkozó szabályokat elsajátítani és munkája során azokat alkalmazni;
- b) a környezetre veszélyes munkavégzés közben a szóban kiadott vezetői előírásokat is betartani. Ha a kiadott vezetői, oktatói utasítás jogszabály ellenes, vagy környezetveszélyes helyzetet teremthet, a munka elvégzésének ilyen módját jelentenie kell.
- c) a létesítmények területén lévő zöldterületeket, parkokat megóvni. TILOS a növényzet engedély nélküli ritkítása, pusztítása.

A szelektív hulladékok gyűjtését az Egyetem az épületekben kihelyezett, rendszeresített folyosói gyűjtő és tároló edényekben biztosítja a szelekciónak megfelelően. A szelektív hulladékgyűjtő edényeket havonta ellenőrizteti és azokat szükség szerint kiürítetteti a kültéri háromosztatú tárolókba, gyűjtőszigetekben, pontokban.

A Hadtudományi és Honvédtisztképző, illetve a Rendészettudományi Karokra vonatkozó különös szabályok

A karokon gyakorlati tevékenység is folyik a haditechnikai eszközök üzemeltetése, a kiképzési tervben szereplő gyakorlatok és kihelyezések alkalmával.

Ezeken a helyeken előfordulnak:

- a) elhasznált kőolajszármazékok, harcjármű és harci-technikai eszközök kezelésével, karbantartásával járó anyagok, folyadékok;
- b) olajos flakonok, palackok, festékdobozok, szennyezett rongyok;
- c) egyéb zsírtalanító anyagok edényei, zsírtalanítási hulladék;
- d) szennyezett csomagoló hulladék, olajos zsírpapír;
- e) felhasznált robbanó- és pirotechnikai anyagok, lőszer maradványai, hulladécai.

Ezen veszélyes hulladékok gyűjtésére a gyakorlat vezetője a vonatkozó szakutasításokban meghatározott intézkedéseket a hallgatókkal a helyszínen ismerteti meg, és azokat szigorúan betartatja.

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar kitelepüléssel járó rendezvényei alkalmával (az Ócsai–Felsőpakony - Csévharaszi Homokvidék térségében használatos objektumra, gyakorlótérre) az Egyetem kiemelt figyelmet fordít a résztvevők tevékenységére, így a rendezvényt a „LIFE Natura 2000 és a hadsereg” programja szerint valósítja meg.

IV. KATASZTRÓFA- ÉS POLGÁRI VÉDELEM

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, továbbá a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 23/2005. (VI. 16.) HM rendelet szabályait kell alkalmazni.

A katasztrófa- és polgári védelem feladata az ember élet, az egészség, az anyagi javak védelme, és a társadalom (az Egyetem) működőképességének a fenntartása rendkívüli helyzetekben, melyeket sokféle körülmény idézhet elő: háború, terrorcselekmény, ipari és természeti katasztrófák. Ezek szerencsére nem túl gyakran következnek be, de egyes elemei a mindennapok részei.

Az egyetem Katasztrófavédelmi Szabályzata meghatározza a területén bekövetkező ezen események (katasztrófák) megelőzése és az eredményes védekezés érdekében szükséges követelmények betartásának megszervezésének és biztosításának szabályait.

Az Egyetem objektumai nem veszélyes ipari üzem vagy veszélyes katonai objektum veszélyességi övezetében lévő területen települtek, így a külön jogszabály hatálya alá nem tartozó ágazati létesítményekre vonatkozó objektumvédelmi tervet az Egyetemnek nem kellett készítenie.

A polgári védelmi feladatok ellátás, az életvédelem terén az Egyetem:

- a) biztosítja a Hallgatók és a kari szervek felkészítését az ellenséges támadó fegyverek hatásai elleni védekezésre.
- b) megszervezi a riasztás és tájékoztatás rendszerét.
- c) irányítja a kitelepítés és befogadás lefolytatását.
- d) biztosítja az egyéni védőeszközökkel való ellátást.

A katasztrófa védekezés helyszínén a rendkívüli jogrend szabályai érvényesek, ekkor a Hallgató a jogait érvényesítheti:

- a) munkahelyi vezetője, vagy oktatója útján;
- b) választott érdekképviselője útján;
- c) saját maga érvényesítheti, amennyiben az illetékes munkahelyi vezetője, oktatója nem intézkedik.

A katasztrófa védekezés vezetője a Hallgató jogait korlátozhatja.

A Hallgatók riasztása történhet az Egyetem területén kívül bekövetkezett veszélyhelyzet (rendkívüli állapot, szükségállapot időszakában, valamint az Alaptörvény XXIX., illetve 52. cikkelyeiben meghatározott esetben), a katasztrófavédelmi törvényben meghatározott helyzetekben alkalmazható riasztási jelzésekkel. A jelzések a létfenntartáshoz szükséges anyagi javakat fenyegető veszély bekövetkezésére történő figyelmeztetéseket tartalmaznak.

Veszélyhelyzet alkalmával meg kell akadályozni a szennyező anyagoknak:

- a) a talajba, talajvízbe jutását,
- b) a csatornarendszerbe jutását,
- c) a párolgást,
- d) a meggyulladását.

A szennyezőanyag lokalizálását követően történhet meg a szennyezőanyag semlegesítése, illetve eltávolítása. Befejező munkák az eredeti állapot visszaállítása, továbbá a szennyezőanyag ártalommentes elhelyezése. A kárelhárítás akkor tekinthető befejezettnek, ha:

- a) az újabb szétfolyás lehetősége megszüntetésre került;
- b) a gyulladás lehetősége kizárt;
- c) a szennyezett talaj biztonságos elhelyezése megtörtént;
- d) az olajos felitató anyagokat az olajos hulladéktárolóba szállították;
- e) a csatornarendszerbe került olaj eltávolítása megtörtént.

A káreset Egyetemen belüli jelzéséhez a telepített riasztó hálózat jelzéseit használja. A jelző hálózat, illetve a szomszédos létesítmények (kürt) jelzései jelentését az egyetemen dolgozó alkalmazottakkal és a hallgatókkal is meg kell ismertetni.

A kijáratok, vészkijáratok, kijelölt menekülési utak megválasztásánál a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyásának szempontjain túl az figyelembe kell venni az épületek, objektumok őrzési, biztonsági feltételeinek maradéktalan érvényesítését is. Ezen belül az Egyetem a mozgásukban, illetve a személyi szabadságukban korlátozott személyek menekítéséről és menekülési lehetőségük biztosításáról is gondoskodik.

A Hallgató feladatai közül elsődleges, hogy információi alapján:

- a) a riasztási és kimenekítésével kapcsolatos feladatok a lehető leggyorsabban végrehajtásra kerüljenek;
- b) meghatározásra kerüljön az őt fenyegető veszély jellege, terjedelme, hatása;
- c) megtörténjen a megfelelő védőeszközök gyors átadása, felvétele;
- d) egészségügyi részleg ellátása, és sérülése esetén elszállítsa a veszély körzetből;
- e) az Egyetem ideiglenes helyreállítási munkálatok megkezdésével kísérletet tehessen az újraindítására.

Egy rendkívüli eseménynél a Hallgató által követendő magatartási szabályok, a védekezés alapvető pontjai:

- 1) SOHA NE ESSEN PÁNIKBA! Mérlegelje a helyzetet, és igyekezzen minél többet megtudni a veszélyről, tehát maradjon nyugodtan ott ahol van és tájékozódjon.
- 2) ELSŐ AZ EMBER! Épületkárnál, földrengésnél, ha teheti, hagyja el az épületet, menjen szabadba. Ha ez nem lehetséges, amíg a rengés meg nem szűnik, álljon egy ajtónyílásba, vagy bújjon erős asztal alá. Kuporodjon össze, védje a fejét.
- 3) Elzárkózás elrendelésekor a legközelebbi beton-, vagy téglapépületbe kell menni, az ajtót, ablakot csukva kell tartani. (Pl.: sugár- és vegyi katasztrófa esetén.)
- 4) Védje magát a lehulló tárgyaktól. Autóval is úgy álljon, hogy a dőlő tárgyaktól védve legyen. (Földrengés, árvíz, tűzkatasztrófa esetén).
- 5) Orkán, vihar esetén csukja be a nyílászárókat, és maradjon távol azoktól.

- 6) **ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS.** A célja a sérültek alapvető életfunkcióinak (légzés, vérkeringés) fenntartása a szaksegítség megérkezéséig. Bárki szorul segítségre, a saját biztonságát soha ne veszélyeztesse.
- 7) A sérültek minél gyorsabb kijuttatása a veszélyzónából és biztonságba helyezése (pl. kijelölt gyűjtőhelyre).
- 8) **INFORMÁCIÓ.** Igyekezzen mindent megjegyezni. Mit látott, hallott, tapasztalt? Kit látott, merre ment, mit csinált? (Minden momentum fontos lehet a további veszélyek felderítésében és az eltűnt emberek felkutatásában).
- 9) Ne mozdítson el semmit a kárhelyen, ha saját biztonsága vagy mások mentése azt szükségessé nem teszi.

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Karra vonatkozó különös szabályok

A kar területén található anyagok (lőszer, robbantó anyagok és pirotechnikai termékek) fokozottan tűz- és robbanásveszélyesek, így súlyos baleset előidézésére alkalmasak. A szakszerű tárolásra tekintettel azonban aktivizálásukhoz kizárólag külső – nagy energiájú – gyújtóforrás szándékos (robbanóanyag, „molotov-koktél”) bevitele szükséges.

Súlyos vészhelyzetek, a teljes objektum, vagy a teljes személyi állomány veszélyeztetése esetén teendő intézkedések:

A központi Campuson a kimenekítettek befogadó területek kijelölése a létesítmény É-i és Ny-i sarkain történik. A kimenekítésre a szélirány figyelembe vételével kerül sor. Az Egyetemről kimenekítendő személyi állomány befogadó területei - elhelyezkedésük szerint – a Zách utcai kapun keresztül a BM Zách utcai létesítménye, valamint a Hungária körúti kapu felhasználásával az Országos Rendőr-főkapitányság Készenléti Rendőrség Kerepesi úti létesítménye (a Hős utcai uszoda bejárat felhasználásával) területén történik. Amennyiben műszaki berendezések (szállító járművek) mozgatása is indokolt, továbbá a járművek mozgásképesége biztosított, az Egyetem területének szervezett elhagyását a Hungária körúti és a Zách utcai kapuk igénybevételével kell végrehajtani.

A sérült és funkcióját ellátni a továbbiakban nem képes kollégiumok helyett a bent lakó hallgatói állományt a MH Petőfi Laktanyában (Budapest XI. Budaörsi út) (honvédtisztjelöltek), illetve az egyetem másik két karának kollégiumában (polgári hallgatók) kell ideiglenesen elhelyezni, a napi oktatás folytatása ideiglenesen az Egyetem működtethető karán folytatódik.

A kar területén végrehajtandó polgári védelmi feladatokban (lőszer, robbantó anyagok és pirotechnikai termékek) biztonságba helyezésében, őrzésében alegység szervezettel, vezetői irányítással támogatja a polgári védelem hivatásos állományának a kar területére kitelepült egységeit

A Rendészettudományi Karra vonatkozó különös szabályok

Vészhelyzet, részleges, helyi veszélyeztetés esetén teendő intézkedések:

- a) Az érintett állomány néhány nap szabadságolása;
- b) Az állomány néhány hetes tornatermi szállás elhelyezése.
- c) Nyári időben az érintett állomány sportpályán sátorban történő szállásolása saját eszközökkel;
- d) Az érintett állomány ideiglenes elhelyezése a másik két kar kollégiumaiban, a napi oktatás folytatása ideiglenesen az Egyetem működtethető karán.

A Kar élő erővel - alegység szervezettel, vezetői irányítással - támogatja a súlyos vészhelyzetek, a teljes objektum, vagy a teljes személyi állomány veszélyeztetése esetén teendő polgári védelmi intézkedések végrehajtását.

A Közigazgatás-tudományi Karra vonatkozó különös szabályok

Súlyos vészhelyzetek, a teljes objektum, vagy a teljes személyi állomány veszélyeztetése esetén teendő intézkedések:

A kar épületeiből kimenekítettek részére a gyülekező területek kijelölése a létesítmény ÉK-i és D-i sarkain történik. A kimenekítésre a szélirány figyelembe vételével kerül sor a Mányoki úti, illetve a Ménesi úti kapukon keresztül a közterületre, majd tovább a Móricz Zsigmond körtérre, illetve a szomszédos oktatási intézményekbe.

A sérült és funkcióját ellátni a továbbiakban nem képes kollégium helyett a hallgatói állományt az egyetem másik két karának kollégiumában kell elhelyezni, a napi oktatás folytatása pedig ideiglenesen az Egyetem működtethető karán folytatódik.